

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA****Codi:** 35116**Nom:** Recursos territorials turístics**Cicle:** Estudis propis Europeu / Grau**Crèdits ECTS:** 6**Curs acadèmic:** 2026-27**TITULACIONS**

Titulació	Centre	Curs	Període
1317 - Grau Turisme	Facultat d'Economia	2	Primer quadrimestre
1926 - Doble Grau en Turisme i Administració i Direcció d'Empreses	Facultat d'Economia	2	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1317 - Grau Turisme	Geografia del Turisme I	OBLIGATÒRIA
1926 - Doble Grau en Turisme i Administració i Direcció d'Empreses	Assignatures de segon curs	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

ARNANDIS I AGRAMUNT RUBEN

RESUM

L'assignatura "RECURSOS TERRITORIALS TURÍSTICS" forma part del conjunt de coneixements amb què es troba l'estudiant del Grau en Turisme al llarg de l'itinerari curricular. La Geografia del Turisme aporta a l'estudiant un coneixement fonamental sobre el turisme com a fet geogràfic. El territori, amb els seus recursos, potencialitats i debilitats, és el marc de referència dels processos turístics perquè les característiques dels territoris condicionen en gran manera la naturalesa, magnitud i dinàmica dels fluxos turístics.

Esta matèria es relaciona directament amb una altra assignatura ja impartida en el 1er curs del Grau, "Introducció a la Geografia del Turisme" els conceptes bàsics de la qual són la geografia turística i la distribució geogràfica de l'activitat turística en el món. D'altra banda, l'assignatura de segon quadrimestre del 2n curs "Geografia del Turisme a Espanya" es beneficiarà en gran manera dels coneixements teòricopràctics de les dos assignatures prèvies, que permetran als estudiants aconseguir nivells de comprensió elevats en l'anàlisi dels territoris turístics d'Espanya que no es limiten a la descripció de la geografia dels processos turístics, sinó que avancen cap a la interpretació dels dits processos a fi d'aconseguir una capacitat de diagnòstic i d'elaboració de propostes.

A més a més, l'assignatura de primer quadrimestre de 3r curs "Espai turístic i medi ambient" aprofundix en els impactes de l'activitat turística sobre el medi natural, arreplegant conceptes bàsics de les anteriors assignatures de Geografia per a avaluar de forma adequada les relacions entre turisme i medi ambient. Finalment, "Planificació territorial del Turisme", matèria que es donarà en l'últim curs del grau, introduirà a l'alumnat en la comprensió holística que cal tindre del fet turístic per saber establir polítiques que s'encaminen cap a la consolidació d'una activitat a llarg termini a partir de les particularitats úniques de cada territori.

Així doncs, "RECURSOS TERRITORIALES TURÍSTICOS", primera etapa dins del continu de la planificació, té com a finalitat contribuir al perfil acadèmicoprofessional del graduat/a en Turisme, aportant a l'alumnat sòlides competències en l'anàlisi i diagnòstic del potencial turístic dels recursos per a la creació de **productes de base territorial**. Per a tal fi, cal que aprenga a identificar, classificar, catalogar i jerarquitzar el conjunt de recursos que es troben en un espai així com conèixer els factors que condicionen la seua competitivitat.

Des del punt de vista del futur professional de l'alumnat del Grau en Turisme, l'assignatura "RECURSOS TERRITORIALES TURÍSTICOS" aporta coneixements fonamentals per a la interpretació del Turisme: Què és un recurs? I un recurs d'atracció turística? I un producte turístic? Quin és el procés per a convertir recursos en productes turístics? Tots els recursos poden ser productes? Tots els espais poden ser turístics? Quin tipus de recursos existixen? Com es valora un recurs per a l'activitat turística? Quins són més adequats per a desenvolupament turístic? Quin és el procés metodològic per a realitzar una avaluació de recursos? Quin paper té l'Administració en la gestió dels recursos turístics?

Quin paper té l'Administració en la gestió dels recursos turístics?

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Sense coneixements previs.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENTATGE

1317 - Grau Turisme

Analitzar els impactes generats pel turisme.

Avaluar els potencials turístics i l'anàlisi prospectiva de la seua explotació.

Gestionar el territori turístic d'acord amb els principis de sostenibilitat.

Identificar i gestionar espais i destinacions turístics.

Reconèixer els agents turístics principals.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. L'anàlisi territorial del turisme: els components de l'espai turístic

1. El recurs: la matèria primera de l'activitat turística
  - a. Element, recurs, recurs turístic: què els diferencia?
  - b. L'atractivitat com a factor clau de l'activitat turística: què és?
  - c. Figures de protecció com impulsores de l'atractiu: normatives i no normatives.
  - d. Del paisatge als parcs temàtics: són tot recursos?
  - e. L'adaptació a l'ús turístic dels recursos: conceptes, teories i aplicació
2. La dimensió espacial del turisme: aproximació a l'anàlisi territorial
  - a. Anàlisi del medi físic.
  - b. Anàlisi del medi sociodemogràfic.
  - c. Anàlisi del medi políticoeconòmic.

2. Metodologia per a la planificació dels RTT

1. La classificació dels RTT
  - a. La importància de classificar els recursos
  - b. Classificacions institucionals
  - c. Classificacions acadèmiques
2. L'inventari turístic: l'eina base per a la planificació turística
  - a. Definició i finalitat
  - b. Estructura d'un inventari
  - c. Les fitxes-inventari
3. La valorització dels RTT: el pas definitiu
  - a. Avaluacions institucionals
  - b. Avaluacions acadèmiques

3. Gestió dels RTT: instruments, agents i condicionants

1. L'Administració Pública Turística: les competències sobre els recursos
  - a. Servicis públics directes
  - b. Servicis públics indirectes

2. La gestió dels recursos turístics
  - a. La capacitat de càrrega recreativa: una aproximació conceptual
  - b. La connexió entre recurs turístic i producte turístic: una diferència essencial
  - c. Propostes de gestió de recursos turístics
3. La coordinació públicoprivada com a requisit indispensable per a una bona gestió dels recursos

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	45,00
Pràctiques a l'aula	15,00
Total hores	60,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	5,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	30,00
Estudi i treball autònom	30,00
Preparació de classes	25,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	90,00

METODOLOGIA DOCENT

La metodologia aplicada pretén una assimilació per part de l'alumnat no sols dels continguts teòrics de l'assignatura, sinó també de les claus explicatives que es plantegen sobre els recursos territorials turístics i la seua problemàtica en les diverses escales. Per al seu èxit, la metodologia proposada comprén els aspectes següents:

1. **Classes teòriques** en l'aula, amb exposició i presentació esquemàtica per part del professorat dels continguts dels distints temes de l'assignatura, i exemplificació amb especial referència al context valencià.
2. **Classes pràctiques** (en aula d'informàtica), relatives a la resolució de les diferents fases del treball d'investigació i estudis de casos a través d'aplicacions de tècniques, presentacions orals, debats, etc... de caràcter individual i en grups. El **treball d'investigació**, supervisat pel professorat i centrat en la realització d'un estudi sobre potencialitat turística, serà explicat amb detall a l'alumnat al començament del curs. El professorat realitzarà un seguiment setmanal del treball per garantir el correcte aprenentatge, aspecte que formarà part de l'avaluació contínua.

4. **Tutories:** la comesa, en essència, és:

- Resoldre dubtes en relació als continguts teòrics. Mai substituïran les classes.
- Resoldre problemes relacionats amb els diferents aspectes pràctics de la matèria. Mai substituïran les classes ja realitzades.
- Guiar a l'alumnat en l'ampliació de coneixements, sobre temes que puguen interessar-li.

AVALUACIÓ

OPCIÓ 1

Prova escrita: examen que constarà tant de qüestions teoricopràctiques com del procés del treball d'investigació. Suposarà el **40%** de la nota total de l'assignatura.

Treball d'investigació: realització d'un treball/investigació sobre l'anàlisi dels recursos territorials amb potencialitat turística d'un territori. La metodologia del treball serà notificada a l'alumnat al començament del curs. Aquest treball, que podrà ser realitzat per dos o tres persones, tindrà una valoració final sobre la nota de l'assignatura del **40%**.

Avaluació contínua: basada en l'assistència regular a les classes, emplenament de qüestionaris, assistència a tutories, presentació voluntària dels blocs del treball/investigació, participació i grau d'implicació en el procés d'ensenyança-aprenentatge i assistència a la visita tècnica. La valoració d'aquest apartat sobre el total de l'assignatura serà del **20%**.

Perquè a obtenir la nota final, cal que l'alumnat aconseguisca un mínim d'un 40% en "Teoria" i "Treball d'Investigació"

"L'Avaluació contínua" es considera com a "no recuperable" en segona convocatòria. Tanmateix, es pot superar la matèria si s'aproven la resta d'apartats.

OPCIÓ 2

Per a aquell alumnat que no puga assistir regularment a classe (cal justificar-ho documentalment i a l'inici del curs)

Prova escrita: examen que constarà de qüestions teòriques i/o teoricopràctiques i/o de estudis del cas. Suposarà el **100%** de la nota total de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA

- LENO CERRO (1989): La evaluación de los recursos turísticos. El caso del Canal de Castilla. Tesis doctoral. Universidad Complutense de Madrid. 2 Vols.
- ARNANDIS-I-AGRAMUNT, R. (2019) ¿Qué es un recurso turístico? Un análisis Delphi a la academia hispana. Cuadernos de Turismo, 43, pp. 39 - 68 Disponible en: <https://revistas.um.es/turismo/article/view/374691>
- ARNANDIS-I-AGRAMUNT,R; YAGÜE PERALES, R.M.; PITARCH GARRIDO, MD (2020) La adaptación au uso turístico del patrimonio cultural. Una propuesta metodológica de evaluación. Documents d'Anàlisi Geogràfica, 66/3, pp. 487 - 511 Disponible en: <https://dag.revista.uab.cat/article/view/v66-n3-arnandis-yague-pitarch>
- CAÑAS, L.; ARNANDIS-I-AGRAMUNT, R. (2014) Recurso cultural, recurso turístico, producto turístico: ¿qué creo realmente el plan piloto de dinamización del producto turístico de Xàtiva (València). Papers de Turisme, 55, pp. 65 - 83 Disponible en: <http://www.turisme.gva.es/ojs/index.php/Papers/article/download/186/156>
- LOPEZ OLIVARES, D (1998) La Ordenación y planificación integrada de los recursos territoriales turísticos. Universitat Jaume I. Castellón.
- ORGANIZACION MUNDIAL DEL TURISMO (1978) Evaluación de los recursos turísticos. O.M.T. Madrid.
- - VIÑALS BLASCO, M.J.; Mayor, M.; Martínez Sanchís, I., Teruel, L.; Alonso Monasterio, P; Morant, M. (2017) Turismo sostenible y patrimonio. Herramientas para la puesta en valor y la planificación. Editorial Universitat Politècnica de València, València, 191 pp.
- ORGANIZACIÓN MUNDIAL DEL TURISMO OMT (1993) Desarrollo Sostenible. Guía para planificadores locales. OMT. Madrid.
- ESTEVE-BOL, A.; ARNANDIS-i-AGRAMUNT, R. (2020). Touristification in the Central Market of Valencia: Fact or Fiction? Handbook of Research on the Impacts, Challenges, and Policy Responses to Overtourism . Volumen. 1 . Número. 1 . (pp. 1 - 24) .
- ARNANDIS-i-AGRAMUNT, Ruben (2018). Adaptación al uso turístico del patrimonio natural: una experiencia en el paraje natural municipal de la Murta y la Casella (Alzira, València) El patrimonio natural de la Ribera de Júcar. Conocimiento, conservación y puesta en valor . Volumen. 1 . Número. 1 . (pp. 159 - 177) .